

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 69.

WE SRZODĘ DNIA 31 SIERPNIA 1796.

Z Wiednia d. 24. Sierpnia.

Dla pewniejszego złączenia się gdyby tego potrzeba była, z feldzeigmeisterem Wartensleben, i dla tym dzielniejszego oparcia się rozmaytem nieprzyjacielskim obrotom, cofnął się Arcy Xże Karol z armią swoją d. 13 t. m. ku Ingolstadt i stanął pod Donauwert obozem; d. 16 osadziwszy Ingolstadt rozłożył się na obydwóch brzegach Donau, a d. 17 stanął pod Kösching na lewym brzegu Donau. — Jak wielką musiał nieprzyjacieli w ostatniey potyczce d. 11 zaszczyt, ponieść stratę, kiedy podług niezawodnych raportów samych raniomych powiozł 70 wozów z placu i więcej iak 1200 brańców utracił. — Feldmarszałek-leitnant Fröhlich zabrał także pod Nieder-Stozingen 78 prostych, i kapitana, i porucznika w niewolę, i zdobył cały ekwipaż 2 Francuzkich jeneratów i kilku officyerów. — Pod d. 16 t. m. atakował nieprzyjacieli korpus feldzeigmeistera Wartensleben, na prawem i na lewym skrzydle pod jenerał maiorem Haddick i pod feldmarszałkiem-leitnaniem baronem Kray razem. Atak był iak zazwyczaj nader zwycię; po 2 razy opanował nieprzyjacieli przed Auersperg leżący las; ale przecię za każdą razą był ze stratą ztamtąd wyparty i jenerał Haddick utrzymał swoje stanowisko. Feldmarszałek-leitnant Kray był niewniey odparł nieprzyjaciela, zabrał co-

kolwiek niewolnika i utrzymał swoje stanowisko. Regiment husarów Weczaya, napadł podczas tego ataku na dwa nieprzyjacielskie bataliony i wielką ich liczbę na placu położył. W nocy z 17 na 18 udało się iednak nieprzyjacielowi pomimo poniesioney straty, dobić się do naywyższej góry stanowiska feldmarszałka-leitnanta Kray, przez co został feldzeigmeister Wartensleben zniewolony cofnąć się do Schwarzenfeld. — Podług raportu od Włoskiej armii pod d. 15 t. m. stoi ieszcze armia w tym samym położeniu iakiesmy ostatnią razą donieśli: forpocztę pod Alla, a posiłkowe korpus pod Roveredo. Feldmarszałek Wurmser dokłada naywiększego starunku, aby usiłowania nieprzyjaciela wszędzie iak naydzielniey odwrócił.

Z Amsterdamu d. 16. Sierpnia.

Portugalski tutaj konsul odebrał rozkaz od swego dworu, aby ożbaymił iż włożone na Hollenderskie okręty embargo w portach Portugalskich zostało nazad cofniono, i że handel między Portugalskim i Hollenderskim narodem, tak iak iest dawniey wolny, i wyrok trybunału handlowego został zawieszony.

Z Paryża d. 12. Sierpnia.

Dyrektoryat ogłosił następujące urządzone rapporta od armiow.

Uuu

Od armii Włoskiej. List generała Buonaparte do dyrektoryatu z głównej kwatery Brescia d. 15 termidor (2 sierpnia.)

Poniesiśmy, obywatele Dyrektorowie, klęski; lecz zaczena już zwycięstwo donasznych chorągwi powracać. Jeżeli nas nieprzyjaciel podszedł w posterunku pod Salo, i miał to szczęście odebrać nam posterunek Corona, tośmy go pobili; zato pod Lonado i odebraliśmy mu nazad Salo. Posyłam do was jednego z moich adiutantów, który wam ustnie resztę opowie. Jutro pošle wam rapport tego wszystkiego, co tu od 6 dni zaszło. Możecie na meztwie walczney Włoskiej armii i na naszym momencie przedsięwzięciu do zwyciężenia polegać. W owych krytycznych i trudnych okolicznościach, miałem szczególnie sposobność dziwić meztwo i przywiązanie armii do chwały narodowej.

Podpisano *Buonaparte*.

List od kommissarza armii Włoskiej i Alpejskiej do Dyrektoryatu. Z Medyolanu d. 16 termidor (3 sierpnia.)

Obywatele Dyrektorowie! Wczorajsza nasza depesza, która będąc zwyczajnem kurjerem wysłana, dopiero was po niniejszej dojdzie, donosi wam że niepodług urzędowych, ale podług wiary godnych doniesień, jedna dywizja naszey armii, która była d. 29 lipca pod Salo nad brzegiem jeziora Garda atakowaną, została od nieprzyjacielskiej kolomny, która się spieszo ku Brescia posunęła, przewalczoną; że daley 5 kompanij, które w Brescia stały, po chwalebnyim odporze cofnęły się do Calsano, to samo i batalion który był między Salo i jeziorem Garda atakowanym uczynił; że dosyć znaczna nieprzyjacielska kolonna, nasz posterunek pod Corona powyżey Etsch odebrała i posunęła się między Etsch i Garda; że nakoniec, kommanderujący generał porzuciwszy Weronę pościagał stosownie dotych obrotów swoje siły. Spieszyliśmy się z doniesieniem wam tej wiadomości, aby was uprzędzić i publiczne nmiemanie przed zabiegami złemyślnych, którzyby nieomieszkali odmalować to momentalne poszczę-

ście nieprzyjaciela, które mu się w 4 miesięczney kampanii wydarzyło, jako zupełne pobicie.

W tym momencie odbieramy pod dziejszym dniem od generała urzędowe doniesienie, które zaspokaja naszą niespokoyność, a usprawiedliwia nasze nadzieje. Posyłam wam przez umyślnego kurjera obietcie jego. Pisze nam generał, iż jeżeli mu na moment szczęście nieposłużyło, to dzięki zwycięztwu pod Lonado i Salo i dobrym jego rozrządzeniom, teraz inny rzeczy obrot biorą. Donosi nam generał, iż wyciągnął woyska z krajow za Mincio, znaczny garnizon w Peschiera zostawił, i zebrawszy swoje armij, poszedł przeciwko nieprzyjacielowi; atakował go pod Lonado i Solo; w obydwóch potyczkach utracił nieprzyjaciel wiele ludzi; w pierwszy rozprawie pod Salo zabraliśmy mu 2 chorągwie, 2 armaty, a pod Lonado 600 brańców i 2000 się na placu w zabitych i ranionych zostało. — W Brescia odzyskaliśmy nazad nasze magazyny. Waleczność naszey armii, zaufanie w jenerale, jego poświętność rzeczy, mogą nas spokojnem uczynić. Bądźcie pewni naszey gorliwości w dopomaganiu mu, iż wam o wszystkim rzetelnie co się będzie działo doniesiemy. Pozdrowienie i braterstwo.

Podpisano *Garreau i Salicetti*.

Wypis z Parolu kommanderującego jenera. Z Brescia d. 17 termidor (4 sierpnia.)

Posyłam ci przez umyślnego tę wiadomość, żeśmy wczoray pod Lonado, Casiglione i Montechiaro zupełnie nieprzyjaciela pobili. Zabraliśmy w tych 3 miejscach 6000 niewolnika, zostało się w zabitych i ranionych 2000 nieprzyjaciela na placu i dostało nam się 30 armat w ręce; między brańcami znajduje się 2 nieprzyjacielskich jenerałów. W Salo, gdzie także nieprzyjaciel pobitym był, zabraliśmy 600 niewolnika i 140 koni.

Zgodne z oryginałem *Garreau*.

Z Medyolanu d. 17 termidor (d. 4 sierpnia.)

Obywatele Dyrektorowie! Pocieszna nowina! Nieprzyjaciel został wczoray ze

wszystkich stron wyparowany, i poniosł wczoraj w Castiglione zupełną porażkę; zabraliśmy mu 6000 niewolnika i 30 armat. Zwycięstwo przeniesło się nazad na naszą stronę. — Salicetti pojechał w nocy do armii; ja się tu trochę w Medyolanie zabawię, dla przyspieszenia przybycia posiłków, dla uczynienia niektórych wojskowych rozporządzeń względem postawienia armii i dla wybrania kontrybucyi.

Podpisano *Garreau*.

P. S. W tym momencie dowiaduję się z listu z Brescia, że nieprzyjaciel został w tym samym czasie pod Salo ze stratą 600 niewolnika i 140 koni pobitym.

Od armii Renu i Mozeli.

Naynowsze rapporta jenerała Moreau są z Gemünd i Aalen pod d. 16 termidor (3 sierpnia) w Liście swoim z Gemünd donosi między innym: "Średni punkt armii, który jenerał St. Cyr kommanderuje, odpart nieprzyjaciela, gdzie go tylko napadł. Wczoraj wieczór atakowała przednia straż lewego skrzydła, korpus nieprzyjacielskie i odparta go z naywiększą żwawością; cofnęło się potym ku Aalen, ale straciło około 300 ludzi w niewolnikach, między, ktorymi się 5 do 6 oficyerow znajduje. Osmy regiment strzelcow, który na rekognoskowanie do Ellwagen poszedł, zdobył tam 50 wozow z szpitalnymi potrzebami, na których ma się 3000 materacow, czyli derek znajdować." Z Aalen pisze jenerał Moreau: "W tym momencie donosi mi jenerał St. Cyr, iż po tegiem odporze nieprzyjaciela, osadził Heidenheim i stanął nad rzeką Brenzą. Nieprzyjacielska armia cofa się między Dopauwert i Nördlingen. Korpus jenerała Ferino opiera się swoim prawem skrzydłem o jezioro Bodzeńskie, a lewem o Donai nad jeziorem Federskim; rozkazałem mu żeby za rzeką Illerą do Ulmu poszedł. Chciałem wam iuz dawno dać znać, żem się z armią Sambry i Mozy iuz połączył. Mój adiutant Baudot powrócił nazad, będąc kilka razy o ma to iuz niezłapany; w Heilbronn ratował się na dachu, gdy tym czasem w domu był od letkiej nieprzyjacielskiej iazdy szuka-

nym. Jenerała Jourdana zastał jeszcze w Schweinfurcie." Nasze woyska weszły iuz, iak wiemy z późniejszych rapportów do Ulmu, gdzie ieszcze znaczne magazyny zastały.

Od armii Sambry i Mozy.

Jenerał Kleber donosi z Klostertaras pod d. 16 termidor (3 sierpnia) iż podczas słabości jenerała Jourdana tymczasowo obiał kommendę, że d. 2 jenerał Lefevre wziął przez kapitulacyą Königshofen, gdzie tam wiele rzeczy znalezione. "Fortyfikacya Königshofu, dodaje jenerał Kleber, jest bardzo w dobrym stanie, i ta twierdza będzie bardzo dobrem miejscem dla oparcia się lewego skrzydła armii. Przez nasze postępowanie, został nieprzyjaciel zniewolony, przeprawił się za Men i Rednitz i stanął za Bambergiem. Za pomocą Heilbronn stoję iuz wzwiazku z armią Renu i Mozeli; posłę na przeciw niey jeden oddział woyska."

Z Xciem Wirtemberskim jest iuz pokóy zawarty; na selsyi d. 9 doniosł dyrektoryat radzie 500 o tym i posłał iey sam traktat. Rada nieczytaiąc go nawet, wyznaczyła na to kommissyą, aby go przejrzała, i iey o nim rapport zdała. — Na d. 8 t. m. przybył tu baron Reizenstein, deputowany margrabiego Baden, dla negocyowania dla niego pokoju. — P. Rehhausen wyjechał wczoraj. Baron Stael znajduje się tu ieszcze, ale iuz na ostatney audyencyi dyrektoryatu nie był, i za kilka dni wyiedzie.

Dnia 7 miał nadzwyczajny poseł rzeczypospolitey Genueskiej margrabia Spinola publiczną audyencyą z wyczaynymi ceremoniami u dyrektoryatu. W czasie audyencyi miał następującą mowę:

"Obywatelu Prezydencie! Zaszczycony zaufaniem mey rzeczypospolitey, miałem przez 4 ieden po drugim następujące lata, bardzo miłe dla mego serca zatrudnienie; to jest dopomagać do utrzymania dobrego porozumienia między oboma narodami, które dotąd trwa i byłem tak szczęśliwy żem go utrzymał. — Widziałem w przeciągu tego czasu zastanowienia

godny widok, iak rzeczpospolita Francuzka, niemal przeciwko całej uzbroioney Europie walczyła, iak znaysmutniejszych zdarzeń do nayswieńszych tryumfow przechodziła i na reszcie na zwycięzeniu wszystkich swoich nieprzyaciół zakończyła. Moie wewnętrzne życzenia poprzedzały te wszystkie zdarzenia; i z tym większym ukontentowaniem patrzałem na ich spełnienie, gdy zdanie moje zgadzało się zupełnie z mądrym postanowieniem, podług którego obrał sobie odważny rząd Genuński tak pożyteczną dla obydwoch narodów neutralność. — Muszę dodać dla sławy mey oyczyzny, iż niezważając na niebezpieczeństwa, które iey ze wszystkich stron groziły, dała wielki dowód meztwa i przyjaćielskiej przychylności; i historya będzie tego wiecznym dowodem; rząd Francuzki patrzył na to z pociechą, i ja sam byłem nieraz narzędziem, przez które, chciał okazać memu rządowi swoje ukontentowanie. — Zdarzenia, które są nieoddzielne od wojny, nie naruszyły w niczym dobrego porozumienia między obiema krajami; zostało się niewzruszone, tak iak zasady sprawiedliwości i wzajemnych korzyści, na których się gruntuje. I będzie zapewne tak trwałe iak uszanowanie i ustawiczna przyjaźń, którą Genuńska rzeczpospolita dla Francuzkiej przyjęta jest, i którą dzisiay w osobie swego ministra co sobie sprawiedliwie zasłużył na ufność obydwoch rzeczpospolitych, publicznie oświadcza. Rząd Genuński, którego jest naygorętszym życzeniem, aby co raz mocniej utrzymał i ugruntował dobre porozumienie między obiema ludami, chciał wam przez nadzwyczajne poselstwo ponowić swoje uroczyste wtey mierze zaręczenie. Moi współobywatele obrocili na mnie oczy, rozumiając, iż ten którego reprezentanci i jenerałowie rzeczpospolitey Francuzkiej udarowali nieraz swym zaufaniem, pozyska i wasze obywatele Dyrektorowie; zasługując zas sobie na nie, będzie nayspierwszą moją powinnością; szczęśliwy jeżeli potrafię dość tey słodkiej nadziei, stać się iak dyrektoriatowi przyjemnem, tak me-

mu krajowi użytecznym. Przyymij więc obywatelu Prezydencie, ten nowy zakład dawney przyjaźni, który ci mam honor imieniem moiey rzeczpospolitey, iako rezydujący tu nadzwyczajny i pełnomocny iey poseł złożyć.

Odpowiedz Prezydenta.

Nadzwyczajny Posle rzeczpospolitey Genuńskiej! Dyrektoriat wykonawczy, powodowany duchem, który lud Francuzki ożywia, życzy sobie prawda wszystkim swych sąsiadów mieć za przyjaciół; ale chociażby się który i nieprzyjacielem okazał, nieboi go się. Jeżeli, o czym niewątpiemy, oświadczenia W P. imieniem swey rzeplitey szczere są względem naszej, to może być pewną ciągłą zawsze przyjaźni z rządem Francuzkiem. Ten będąc mocnym przez siłę narodu, i powodowany jego wolą, będzie zawsze wienem i usłusznym dla swych przyjaciół. Lecz przytym będzie dosyć silnem, tak do pokonania niedotężnego nieprzyjaciela, iak do odwrocenia naysmocniejszych i naysłodszych skoiarzonych zamachow; przymusi ich do oddania wszelkiego uszanowanie rzeczpospolitey Francuzkiej i do wynadgodzenia przyjaźni, przyjaźnią. Nie, Francya i iey rząd nieboi się wojny; możesz W Pan to swemu rządowi i całej Europie powiedzieć; miłość wolności jest rękomią napelnionego republikanizmem żołnierza chwalebnych zwycięztw. Lecz powiedz W Pan i to że my pokoy kochamy; tak jest, gdyby nasze naygorętsze życzenia były dopełnione, iuz by Europa była goiła słodkiem pokojem wojenne rany. Ostatnie może tylko naszym nieprzyjaciołom przypisać; lecz oni w swym zamieszaniu wtrąca się w tę samą przepaść, którą nam gotowali. Dyrektoriat wykonawczy widzi z prawdziwym ukontentowaniem że rząd Genuński wybrał sobie na swego reprezentanta takiego obywatela, który sobie na sławę przyjaćielską ludzkości, wolności i u republikanow Francuzow zasłużył.

(Reszta w Dodatku.)

G A Z E T Y K R A K O W S K I E Y

W E S R Z O D Ę D N I A 31. S I E R P N I A 1796.

Reszta z Paryża d. 12 Sierpnia.

Uroczystość d. 10 sierpnia była z wielką okazałością obchodzona. Na polu Marsowem zebrała się niezliczona moc ludu, dyrektoryat i ministrowie w wielkim stroiu &c. dla przypatrywania się ubieganiu na koniach i piechotą. W ubieganiu, walczyło przeszło 300 młodzieńców, o nadgrode, którą między innemi jeden grenadyer ciała prawodawczego odniósł. Illuminacya była na Elizejskich polach paradniejsza iak wd. 27 lipca; ale pod czas fajerwerku przytrafiło się wielkie nieszczęście. Bomba, która miała ognisty deszcz spuścić, pękła prędzey niżeli na powietrze wyszła; 3 ludzi padło zaraz na miejscu, a wiele innych było skaliczonych. Za piechotne ubiegania odnieśli nadgrody, to jest szablę i parę pistoletow, obywatele Villemereux i Corme; ostatni jest grenadyer. Za ubiegania konne, karabinek i parę pistoletów odnieśli obywatele Turieux i Francony, a za ubiegania w pierścien, obywatele Roger i Jeanin. Zwycięzcy zostali potem w sposobie tryumfalnego wozu z pola Marsowego na pola Elizejskie zawiezieni. Do ubiegania się niemogą być tylko krajowe konie używane — W mowie, którą prezydent dyrektoryatu, pod czas tej uroczystości na polu Marsowym miał, wyprowadził naypierwey historyą d. 10 sierpnia, potem rzekł: "Temu niesmiertelnemu dniowi winniśmy rzeczpospolitą; ale niedosyć jest nabydź wolności i ugrunтоваć rzeczpospolitą na mądrych usta-

wach, potrzeba żebyśmy ją utrzymali. Jakizby był nasz los, gdyby rzeczpospolita upadła? — Oto wstyd i bieda. Sposob utrzymania iey, iest w naszych reku. Jeżeli chcemy bydź pewnemi, żeby więcej niepowstał tron krolow, to obalmy tron rozpusty, a wystawmy za to tron cnoty &c.,"

Większa część armii Wandeyskiej ciągnie teraz do Włoch dla zmocnienia armii Buonaparte. — Wszystkim obywatelom odebrano karty, którzy za ćwierć tasy zwyczajney mieli pozwolone kupowanie mięsa, i muszą go teraz tak iak i drudzy kupować; ale każdy tak ten środek znayduie sprawiedliwym, iż nikt przeciwko niemu niemówi. — Dyrektoryat wydał rezolucyą podług której wszyscy Francuzi, co do cudzych i neutralnych krajow iadą, jeżeli tam chcą mieć protekcyą Francuzkich konsulow &c. muszą mieć od swych departamentowych administracyi paszport, który będzie od ministra zagranicznych związków jeżeli okażą iż nie są, albo iuż wymazani z emigrantów listy i że wszystkie podatki we Francyi zapłacili, zaświadczony. Ta rezolucya iest do wszystkich naszych zagranicznych agentów rozesłana. — Jenerał Vilote, który na kommandanta do Marsylii iechał, był o 12 mil od Paryża od nieznaomych ludzi napastowanym, i 2 iego adiutantow skaliczono. — Drouetowi i innym razem z nim siedzącym osobom w opactwie odebrano noże i wszystkie rznące narzędzia. — Ministrowi morskiemu wyznaczono na nowo 30

millionow. — Ci obywatele, którzy chcą w służbę morską Rzeczypospolitej wnieść, muszą się zawczasu w portach znajdować. — Hrabia Prowancyi jedzie teraz do Rossyi, gdy mu w Saxonii przemieszkawania odmowiono. — Z 168 oskarżonych, nie skazał tutejszy trybunał ani jednego na śmierć, tylko na różne inne kary, a 88 zupełnie uwolnił. — Obywatel David wydał już I. Tom historii kampanii Pichegru. — Amerykański konsul w Rouen podał do wiadomości Amerykańskich kupców, iż Amerykański okręt Clisa, który był z Cette płynął, został od Tunetańskiego korsarza do Tunis przyprówdzony. — W dzienniku rannym przywodzą, iż Francuzi aresztowali Xcia Aosty, syna króla Sardyńskiego, ponieważ wydał okólnik do mieszkańców kraju, zachęcając ich do powstania przeciwko Francuzom. Dodaie i to ten dziennik, że odtąd stanął garnizon Francuzki w cytadelli Turyńskiej.

Z Włoch d. 7. Sierpnia.

Wyznaczone od Papieża nabożeństwa, miały ten dobry skutek, iż wszystkie poruszenia między ludem zostały usmierzone i różniące się partye pogodziły się z sobą; wielu niezgodnych poskładało nawet broń przed ołtarzem. Te nabożeństwa były tylko na trzy dni wyznaczone; ale potem rozciągnął ich Oyciec S. na kilka dni dłużej. — Kongregacya święta zatrudnia się znowu policzeniem między świętych błogostawionego Labra. Na d. 20 lipca wydobyto jego ciało, złożono z wielką ceremonią w trumnę i zapieczętowano. — Król Neapolitański zwołał wszystkich baronów i lenników. Założone na granicy obozy, które do 67,000 ludzi wynoszą, odwiedza jeszcze często. — Do Modeny przybył z Rzymoan kurjer z depezsami do rządowej komisysy, w których iak mówią, donosi, iż dyrektoryat nie chce nic od nałożonych kontrybucy odstąpić, tylko termin dłuższy do wypłacenia wyznacza. Względem zupełnego pokoju, ugodzono się, iż ten aż do powszechnego pokoju zawieszony zostaje. — Na żądanie Medyolańskich depu-

towanych, żeby Medyolan i całą Lombardyę Austryacką, pod opieką Francyi na Rzeczypospolitą zamienić, odpowiedział dyrektoryat, iż się musi nad tym projektem dojrzałe zastanowić. — Neapolitański wojenny okręt Sanita i fregaty Minerwa i Cerera zabrały 3 Tunetańskie kaperskie okręty, między którymi się jeden o 25 armatach znajdował.

Z Franken d. 15 Sierpnia.

Jenerał Jourdan poszedł d. 10 t. m. na Erlangen do Norembergu, który Austryacy o godzinie 4 po południu opuszcili, a we 2 godziny po nich wszedł tam jenerał Francuzki Neu z wojskiem swoim. Między wysłaną od Norembergu deputacyą na przeciwko Francuzom i jenerałem Neu, zachodziły nieiakie trudności; lecz te zostały za przybyciem jenerała Jourdana zaraz załatwione. Obywatele Noremberscy są tak iak i Frankfurtscy rozbroieni. Na d. 4 weszli Francuzi do Hildburghausen, a do Koburg mieli na drugi dzień wejść. Państwo Koburgskie wyniosło się do Kulmbach. Xzę Sax-Meinungen oznaymił iż nie opuści swego kraju, ale żeby się także nikt nieważył uciekać. Ten Xzę iak wiadomo niedawał nigdy wojska przeciwko Francuzom; jenerał Jourdan i poseł Rivals wydali też dla tego rozkaz do armii, żeby osoby i własność wszystkich obywateli tego Xzęcia szanować, który nigdy nie szedł po nieprzyjacielu przeciwko Francyi. — Stosownie do zasady na d. 7 t. m. w Würtzburgu między jenerałością Francuzką i cyrkułem Frankońskim w raz z kawalerami Frankonii ugody, zapłać cyrkuł w przeciągu 45 dni 6 millionow liw: w gotowych pieniądzech, a 2 mill: w naturalnych płodach; oprócz tego dostawi w 3 terminach, każdy na 4 niedziele 2000 koni pod iadę. Od tej kontrybucy są wyjęte Xtwa Pruskie Anspach i Breit, iako też Hefsenkafelskie, Schmalkaden. — Słychać także iż i reszta cyrkułów Rzeszy weszła już w negocyacyą z Francuzami. — W Manheimie staraia się na elektora Palatyńskiego 6 mill: ryńskich pożyczyc. W Frankfurcie nie było nic z pięknych sztuk

jak obraz w ołtarzu Piazzetta do rekwizycyi.

Z Hanau d. 16. Sierpnia.

Od czasu jak Francuzi do Bambergu weszli, odmieniono się znacznie stanowisko armii. Austryacka armia, stała aż do d. 7 w okolicach Forchheim, gdzie nawet sam hrabia Wartensleben miał swoją główną kwaterę. Przednią jego straż stała od Edermannstadt, w Prezfeld, Geuth, Pizberg aż do Slawhausen. Szrodek stał nad Rednitz od w padu Alch w terzekę, pod Salsenfarth, Altendorf i Eggelsheim, a z tamtąd aż do Kersbach stała pod górą jazda; na wzgórkach Höchstädt aż do Adelsdorf stały woluntaryusze i jedna część piechoty, a od Pizberg aż do Kirch, Ehrenbach, był oszańcowany oboz. Dnia 8 ruszyła cała armia z tamtąd do Naukirchen, gdzie się i jenerałny sztab przeniósł. Przyczyna tego cofnięcia się, było naciąganie armii Francuzkiej, która znacznemi kolumnami na Strulendorf, Hircheid i Luter-heiligenstadt ku Fbermannstadt postępowała, a inna znowu kolumna od Pommersfelden także naciągała. Pod Altendorf zamknęli Austryacy, a pod Eggelsheim Francuzi; lecz ci powrocili wnet z lasu do ataku, i spędzili Austryaków, chociaż już byli zabrali kilkanaście Francuzów w niewolę. Kiedy więc lewe skrzydło było do ucieczki przymuszone, wypadło zatem żeby się i szrodek armii cofnął. W okolicach Höchstädt nieposzczęściło im się także; bo d. 7 weszli już Francuzi do Desendorf, a d. 8 byli już w fortecy Forchheim, gdzie zaraz po wyjściu Austryaków weszli, i dalej do Neukirchen pospieszili. Jenerał Jourdan był sam, całego tego obrotu przytomnym. Jeszcze d. 6. wyszedł z kommissarzem Joubert, i całym sztabem na przód; d. 7 przybył do Bambergu i tego samego wieczora stał jeszcze w okolicach Forchheim. Kiedy się na d. 8. z Forchheim i swoich stanowisk Austryacy cofnęli, Francuzi szli krok w krok zaniemi. Fortycę Forchheim, w której jeszcze Bamberckie wojska stały poddała się zaraz na pierwsze wezwanie. Garnizon odebrał

wolne wyjście z honorami woyskowemi i obowiązał się wciągu tej woyny przeciwko Francuzom nieśłużyć. Potym weszło 400 Francuzów do fortecy, a Niemcy wyszedłszy z Fortecy złożyli broń; officyrom zostawiono szpady. — Austryacy cofając się zepsuli iedną część mostu pod Forchheim, a drugi pod Kirschbach zručili. Na d. 9 stał korpus Wartenslebena pod Weisensee i Rotherzburg, a na d. 10 ruszył się z tamtąd daley.

Z Londynu d. 12 Sierpnia.

Wczoray popłynęły z Portsmouth do wschodnich Indyy i na szródziemne morze przeznaczone kupieckie floty. Znaczna eskadra pod admirałem Gardner i Parker odprowadzi ich do pewney wysokości. — P. Warren udało się zabrać Francuzką fregatę o 32 armatach, i korwetę o 18 armatach i 11 transportowych okrętów częścią na piasek wpakowac, częścią spalić, a to niemal pod brzegami Brestu. Te okręty były przeznaczone do zawiezienia sprzętow marynarskich z Bordeaux i Rochefort do Brest. — Spodziewamy się pomyślnych skutków po poselstwie P. Hammonds. — W Irlandyi ogłosił wice król podobną rezulucyę względem handlu z Włochami i o wypłacaniu wexlow Luwornęskich jak wyszła od rady Angielskiej. — P. Priestley został z Ameryki do Leydy na profesora powołany; ale wątpią żeby się podjął. — Portugalski konsul donosi z Filadelfii, iż Francuzi zabrali 6 Brazylijskich okrętów i tam ich przyprowadzili. W Lizbonie zrobiono na rozkaz rządu radę z kupców, z wyłączeniem Angielskich, dla naradzenia się w jakimś ważnym interesie. Radzono sekretnie, i każdy przytomny musiał na sekret przysiąc. — Na mieyscu jenerała Abercrobie, który w krotce z tamtąd spodziewany, obeymuje jenerał Stuart w zachodnich Indyach komendę. — Gdy teraz dla naszych okrętów zamknięte są Włoskie porty, muszą ztąd wszystkie żywności i potrzeby dla naszey floty na szródziemnym morzu bydź wysyłane. — Mają jeszcze bydź 10 nowych regimentow wystawionych i więcej woysk do zachodnich

Indyy będzie wystąnych, do czego użyją dopiero przybyłych z wschodnich Indyy z kupiecką flotą okrętów.— Na wyspie Hiszpańskię Trinidad miała wybuchnąć insurrekcyja i tamteysi mieszkańcy wezwali Francuzow pomocy, iakoż ci mieli iuż tam woyska postać.— Xżę Wallii darował Rabobowi Arcot oprócz 2 pięknych Arabskich koni, brylantami wysadzoną szablę, którą 6000 f. szt. szacują.

Z Rzymu d. 24 Lipca.

W. Xżę Toskański udarował kanonika Buonaparte należącego do jenerała Francuzkiego tego nazwiska, orderem S. Szczepana, z oświadczeniem iż niepotrzebuie dowodow szlachectwa, ponieważ mui jest dobre wiadomo o szlachetności faouilli Buonaparte.— Do Konstantynopola przeznaczony Francuzki poseł Aubert Dubayet, stanął d. 27 lipca w Wenecyi — Francuzkie Xżniczki poiechały do Albanii, gdzie będzie dla nich pałac Papieżki wyprzątniony; ale niedługo mają z tamtąd do Neapolu poiechać. Z pałacui w któryin tu mieszkały, zdjęto herby dawne Francuzkie i ze wszystkich pałacow gdzie się tylko znajdowały, także pozdeymowano. — Papież postął wszystkie swoje srebra do mennicy.— Na d. 21 przybył tu Francuzki poseł udworu Toskańskiego obywatel Miot, przy eskortie pikiety konney, która na granicę przeciwko niemu wyiechała. Przedwczorem był przez Hiszpańskię posta kawalera Azzara Papieżowi prezentowany, który go iak naygrzeczniej przyjął.

Z Frankfurtu d. 15 Sierpnia.

Przeszły nocy nadszedł tu od jenerała Jourdana list, w którym jenerał adiutantowi swemu donosi, iż zupełnie pobit Austryaków, 45 im armat zabrał, i że iuż

tylko 2 marsze jest od Ratysbony. Jenerał Jourdan kommanderuje 8 dywizyami których 4 są pod jenerałem Kleber, a 4 pod jenerałem Marceau.— Z okolic Moguncyi słychać teraz co dzień kanonadę; garnizon chce Francuzom przeskodzić do sypania bateryy ta fortyca jest iuż ze wszystkich stron otoczona. Przedwczorem przybył do Vilbel dla armii Sambry i Mozy o 2 mile ztąd balon, który jest niedawno Meuden wygotowany; będzie do rekonoskowania we wnątrz fortycy Moguncy użyty.— Większa część garnizonu Luxemburskiego; z wielą artyllerystow i 50 wielkich armat, innemi potrzebami poszła do korpusu, które jest do oblezenia Moguncyi przeznaczone.— Kościół Ntemiecki w Sachsenhausen, ma bydź na szpital obrocony.— Hański minister baron Weytz, przybył tu d. 10 z Hannau; d. 11 poiechał do Biberich do jenerała Marceau, a z tamtąd powrócił z Francuzkim ministrem Rivals do Kassel nazad.— Słychać iż przychodzi do zawieszenia broni z wyższem cyrkulem Renu.— Dla zebrańia tuteyszey kontrybucyi, przyymują także od obywateli wybite złote i srebrne podług ich wewnętrzney wartości medale, i Augspurską grzywnę srebra po 18 batzow rachują. Po tuteyszych przedmieściach rozkazali kapitanowie miejscy z krupkami chodzić; nawet i ubódzy muszą się do kontrybucyi dokładać.

Z Krolewca d. 4 Sierpnia.

Listy z Kurlandyi donoszą, że się tam zbiera korpus woyska Rofsyyskiego od 20,000 ludzi.

Z Kamienea d. 15 Sierpnia.

Z Podola donoszą iż na granicy wschodniey Gallicyi aż ku Brodom, stoi armia Rofsyyska, od 60,000 ludzi.

D O N I E S I E N I A.

Franciszek Kurosad, lat około 40 mający obywatel miasta Klimutowa, poiąwszy drugą po zmarłej pierwszey, żonę Maryą Annę Michalską i półtora roku z nią mieszkając, poszedł był aż pod Szczekociny do obozu Półskiego, końcem odzyskania swego sprzężaiu, gdzie (iak świadczą inni, po toż tam wraz z nim będący) za szpiega poczytany, pomimo zaręczenia współ-kolegow, wzięty był w areszt z odgrażaniem powieszenia. Ze dotąd pozostała żona niema żadney o nim wiadomości, uprasza przeto, ktoby wiedział czy żyie, lub gdzie śmierć go podkłada, o doniesienie do konsystorza Sandomirskiego.